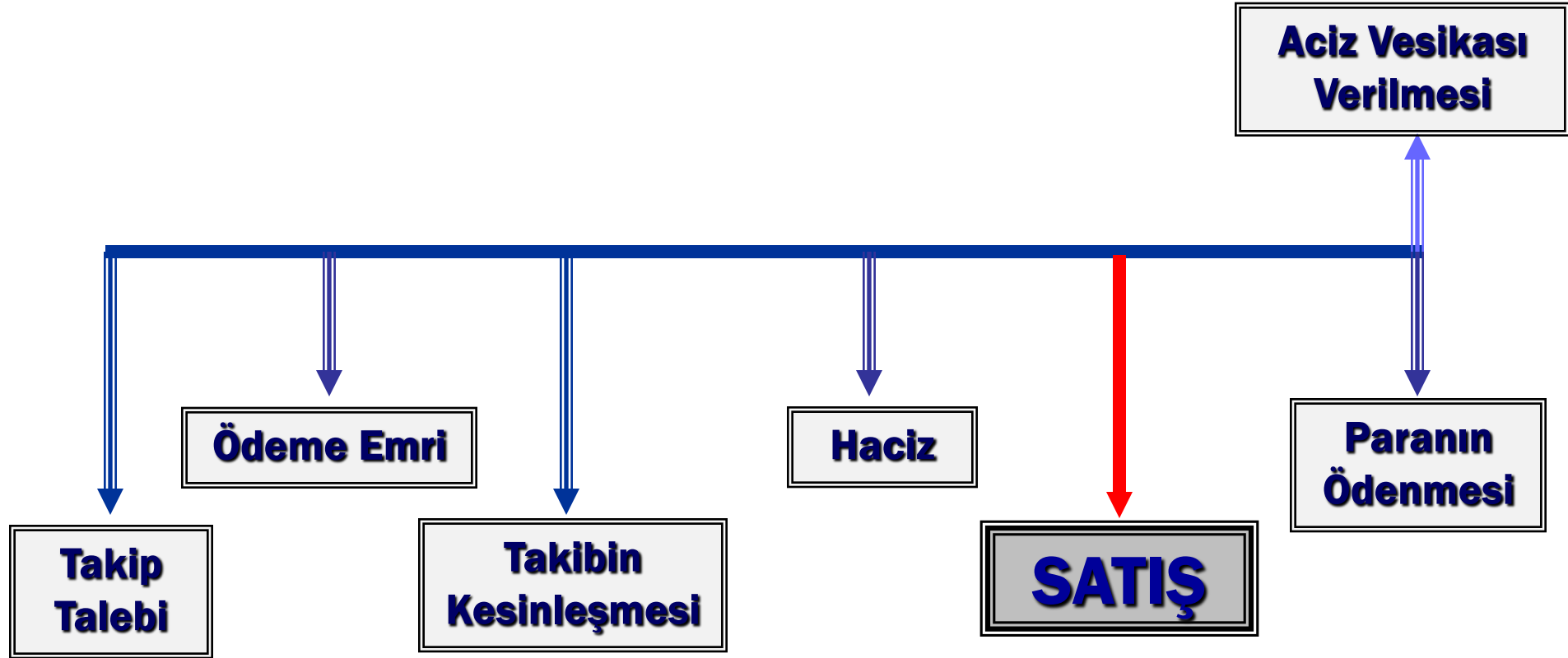

İCRA ve İFLÂS HUKUKU

PARAYA ÇEVİRME (SATIŞ)

PARANIN ÖDENMESİ/ACİZ VESİKASI

GENEL HACİZ YOLUYLA TAKİP (PARAYA ÇEVİRME – SATIŞ)

SATIŞ

(Paraya Çevirme)

➤ **NE ZAMAN?** Kesin haciz konulmasından sonra, borç ödenmediğinde.

- Geçici ve ihtiyati haciz kesin hacze dönüşmedikçe satış istenemez.

➤ **AMACI?** Borçlunun mallarının paraya çevrilerek alacaklının para olarak tatminini sağlamaktır. Şayet haczedilen şey para ise, bu durumda satış safhasına gerek yoktur, doğrudan paraların paylaşılması ve ödenmesi aşamasına geçilir. Haczedilen şey paradan başka bir şey ise, bu durumda, haczedilen şeylerin paraya çevrilmesi (satışı) gerekir.

SATIŞ TALEBİ

- ❑ **TALEP?** Hacizli mallar, alacaklının (m. 107) veya borçlunun (m. 113) talebi ile satılır. Talep eden gerekli giderleri yatırmalıdır (m. 59).
- ❑ **İD KARARI İLE SATIŞ?** İcra dairesi de istisnai hallerde kendiliğinden satış kararı verebilir (m. 113/II). Ancak bu durumda da gerekli giderler yatırılmalıdır.
- ❑ **SÜRE?** Hacizli taşınır mallar ve alacaklar için satış isteme süresi kesin haczin uygulanmasından itibaren **altı ay**; taşınmaz mallar için **bir yıldır (m. 106)**.
  - Borçlu ile alacaklı arasındaki **taksit sözleşmesi** devam ettikçe (m. 111/III), **istihkak davası** sırasında (m. 97/VIII), **geçici ve ihtiyati haciz** kesin hacze dönüşmedikçe (m. 108) **satış isteme süreleri işlemez**.
  - Süresinde satış istenmezse, icra müdürü tarafından verilecek karar gereği gerekli gider onbeş gün içerisinde depo edilmezse veya satış istenmesine rağmen talep geri alınıp aynı sürede yenilenmezse, o mal üzerindeki haciz kalkar (m. 110). Bu durumda haciz kalkmakta, ancak takip sona ermemektedir.

TAŞINIRLARIN SATIŞI (m. 112-119)

Alacaklının satış talebinden sonra, icra dairesi bu talepten itibaren **iki ay** içinde taşınır malları satmalıdır (m. 112/I).

SATIŞ TÜRLERİ

❑ **KURAL: Açık Artırma ile Satıştır.**

❑ **İSTİSNA: Pazarlık Yolu İle Satış.** Bu konuda BK hükümleri dikkate alınır. Pazarlıkla satış kanunda sınırlı sayılan hallerde mümkündür. Bunlar (m. 119):

- Bütün ilgililerin istemesi;
- Borsa ya da piyasada rayici bulunan kıymetli evrak veya diğer mallar için o günün piyasasında kayıtlı fiyatının teklif edilmiş olması;
- Artırma sırasında maden kıymetini bulmamış olan altın ve gümüş eşyaya bu kıymetin verilmiş olması;
- Muhafazası masraflı veya kıymeti süratle düşen malların bulunması;
- Hacizli malın değerinin kanundaki değeri yasal parasal sınırı geçmemesi.

ARTIRMA İLE SATIŞ

Artırma ile satış, artırmaya hazırlık ve artırmanın yapılması şeklinde temel iki aşamadan oluşur.

ARTIRMAYA HAZIRLIK

□ **İLAN** → Açık artırmanın yapılacağı yer, gün ve saat satış gününden önce icra müdürlüğünce belirlenecek şekil çerçevesinde icra dairesi tarafından *ilân* edilir (**m. 114/III**). Ancak her halükarda satış ilânı *elektronik ortamda da* yapılacaktır (**6352 sayılı K. İle değişik m. 114/III**).

□ **ARTIRMA ŞARTNAMESİ** → Bu şartnamede ilânda asgarî bilgileri verilen malla ilgili diğer hususlar ayrıntısı ile belirtilir.

İcra dairesince yapılması gereken ilândan başka, taraflar isterlerse, şartnamenin tamamını masraflarını kendileri karşılayarak diledikleri şekilde ilân edebilirler; ancak, artırma bakımından icra dairesince yapılan ilân esas alınır.

ARTIRMANIN YAPILMASI

Açık artırmaya elektronik ortamda teklif verme yoluyla başlanır (6352 sayılı K. İle değişik m. 114/IV). Elektronik ortamda teklif verme süresi, birinci artırma tarihinden *10 gün önce başlar* ve artırmanın tamamlanacağı günden *önceki gün sonunda* sona erer. Elektronik ortamda teklif verme süresinin ardından artırmaya, ilânda belirtilen yer gün ve saatte icra müdürü tarafından devam edilir. Ancak icra müdürü, satışı yardımcısı veya kâtiplerden birine de bırakabilir. İsteklilerin sürdürdükleri peyler, tellal (münadi) tarafından üç defa bağırıldıktan sonra, *elektronik ortamda verilen en yüksek teklif de değerlendirilerek en çok pey sürene icra müdürü tarafından ihale edilir.*

□BİRİNCİ ARTIRMA → m. 115/I'deki şartlar çerçevesinde yapılır. Ayrıca altın ve gümüş eşya maden halindeki kıymetlerinden daha aşağı bedelle satılamazlar (**m. 117**). Artırma bedeli bu şartları sağlamıyorsa, icra müdürü *satışı geri bırakır (m. 115/II).*

□İKİNCİ ARTIRMA → İkinci artırma için elektronik ortamda teklif verme süresi ise, birinci artırmadan sonraki 5. gün başlar, en az 10 gün sonrası için belirlenecek ikinci artırmanın tamamlanacağı günden önceki gün sonra erer (**6352 sayılı K. İle değişik m. 114/IV**). İkinci artırma yine **m. 115/I**'deki şartlara göre yapılır ancak bu şartlar sağlanamazsa *bu sefer satış düşer (m. 115/III).*

ARTIRMANIN SONUÇLARI

❑ **BEDELİN ÖDENMESİ:** Gerek birinci gerekse ikinci artırmada ihalenin yapılması ile o malın mülkiyeti alıcıya geçer (**TBK m. 279**). Ancak, satış bedeli ödenmedikçe ve ihale kesinleşmedikçe, mal alıcıya teslim edilmez (**m. 118/I, c. 4**). Esasen satış peşin parayla yapılır ve alıcı bedeli peşin olarak öder. Fakat icra müdürü, alıcıya bedeli ödeyebilmesi için yedi günü geçmemek üzere bir süre verebilir (**m. 118/I, c. 1, 2**).

❑ **BEDELİN ÖDENMEMESİ:** İster birinci artırmada isterse ikinci artırmada olsun, alıcı kendisine verilen süre içinde kısmen ya da tamamen ihale bedelini ödemezse, icra müdürü ihale kararını kendiliğinden kaldırır. Süresinden sonra alıcı bedeli ödemek istese dahi, ihale kararının kaldırılması gerekir.

6352 sayılı Kanun'dan önce, ihale kararı kaldırıldıktan sonra taşınır malın yeniden ihaleye çıkarılması (**tamamlayıcı/ikame artırma**) mümkündü. Ancak bu Kanun ile tamamlayıcı artırmayı düzenleyen 118. maddenin, birinci fıkrasının son cümlesinin yürürlükten kaldırılmasıyla birlikte, artık bedelin ödenmemesi durumunda tamamlayıcı artırma yoluna gidilemeyecek, ihale feshedilecektir.

İhaleye katılıp daha sonra bedeli ödememek suretiyle ihalenin feshine sebep olan tüm alıcılar ve kefilleri, teklif edilen bedelle son ihale bedeli arasındaki farktan, diğer zararlardan ve ayrıca temerrüt faizinden müteselsilen sorumludurlar. Bu fark, varsa öncelikle teminattan alınır (**m. 118/II**).

TAŞINMAZLARIN SATIŞI (m. 123-136)

İcra dairesi, alacaklının satış talebinden sonra **üç ay içinde** hacizli taşınmazı **açık artırma** ile satmalıdır (m. 123). Taşınmazlar bakımından, taşınırlarda olduğu gibi pazarlık yoluyla satış mümkün değildir. Bunun istisnası, iflâs (m. 241/I) ve malvarlığının terki suretiyle konkordatoda (m. 309e), alacaklıların karar vermesidir.

ARTIRMAYA HAZIRLIK

- ❑ İLAN ve TEBLİGAT → m. 126, m. 114/II, III; m. 127
- ❑ ARTIRMA ŞARTNAMESİ → m. 124-125
- ❑ MÜKELLEFİYETLER LİSTESİ → m. 128
- ❑ KIYMET TAKDİRİ → m. 128/II-III, 128a

ARTIRMANIN YAPILMASI

Açık artırmaya elektronik ortamda teklif verme yoluyla başlanır (6352 sayılı K. İle değişik m. 126/IV). Elektronik ortamda teklif verme süresi, birinci artırma tarihinden 20 gün önce başlar ve artırmanın tamamlanacağı günden önceki gün sonunda sona erer. Elektronik ortamda teklif verme süresinin ardından artırmaya, ilânda belirtilen yer gün ve saatte icra müdürü tarafından devam edilir. Ancak icra müdürü, satışı yardımcısı veya kâtiplerden birine de bırakabilir. İsteklilerin sürdürdükleri peyler, tellal (münadi) tarafından üç defa bağırdıktan sonra, *elektronik ortamda verilen en yüksek teklif de değerlendirilerek* en çok pey sürene icra müdürü tarafından ihale edilir.

□BİRİNCİ ARTIRMA → m. 129/I'deki şartlar çerçevesinde yapılır. Alıcı çıkmaz ise veya artırma bedeli bu şartları sağlamıyorsa, icra müdürü **satışı geri bırakır (m. 129/II).**

□İKİNCİ ARTIRMA → İkinci artırma için elektronik ortamda teklif verme süresi ise, birinci artırmadan sonraki 5. gün başlar, en az 20 gün sonrası için belirlenecek ikinci artırmanın tamamlanacağı günden önceki gün sonra erer **(6352 sayılı K. İle değişik m. 126/IV).** İkinci artırma yine **m. 129/I**'deki şartlara göre yapılır ancak bu şartlar sağlanamazsa veya alıcı çıkmaz ise *bu sefer satış düşer (m. 129/III).* Bu durumda taşınmazın yeniden satışa çıkarılabilmesi için, alacaklının tekrar satış talebinde bulunması ve tüm satış işlemlerinin yeniden yapılması gerekir.

ARTIRMANIN SONUÇLARI

- ❑ **BEDELİN ÖDENMESİ:** İhalenin yapılması ile taşınmazın mülkiyeti alıcıya geçer **(m. 134/I, c. 1)**. Ancak, satış bedeli ödenmedikçe taşınmaz alıcıya teslim edilmez ve tapu dairesine tescil için yazı yazılmaz **(m. 131; m. 134/I, c. 2)**. Alıcı, satış bedelini peşin olarak icra dairesine öder ve ihale kesinleşirse taşınmaz alıcıya teslim edilir ve tapuya yazı gönderilir **(m. 130, c. 1; m. 135/I)**. Ancak icra müdürü alıcıya satış bedelini ödeyebilmesi için on günü geçmemek üzere süre verebilir **(m. 130, c. 2)**. **Bedelin ödenmesi** ve **ihalenin kesinleşmesi** üzerine, tapuda alıcı adına taşınmaz tescil edilir ve teslimi gerekir **(m. 134/IX; m. 135/I)**. Ancak taşınmaz teslim sırasında borçlu veya üçüncü kişi tarafından işgal edilmekte ise, bu kimseler **135. maddenin** ikinci fıkrası hükümlerine göre tahliye edilebilir.
- ❑ **BEDELİN ÖDENMEMESİ:** Bedel ödenmediğinde izlenmesi gereken prosedür taşınırlardan farklıdır. Bu durum **133. maddede** ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

ALACAKLARIN PARAYA ÇEVİRİLMESİ

(m. 120, 90)

- ❑ **Alacak bir kambiyo senedine bağlı ise**, icra dairesi bu konudaki gerekli işlemleri yapar, örneğin protesto çeker ve bonoyu tahsil eder **(m. 90)**.
- ❑ **Kanunda ayrıca, alacağın ödeme yerine veya tahsil için alacaklıya devri düzenlenmiştir (m. 120)**.
  - **Alacağın ödeme yerine geçmek üzere devri (m. 120/I)**. Bu durumda, takip alacaklısının alacağı, devraldığı alacak miktarınca ödenmiş sayılır ve icra takibi de sona erer.
  - **Alacağın tahsil için devri (m. 120/II)**. Bu durumda, alacaklı borçlunun haklarına halef olmayıp onu temsil yetkisini kullanır, bu çerçevede üçüncü kişiye karşı dava açıp takip yapabilir.

DİĞER PARAYA ÇEVİRME USÛLLERİ

(m. 121)

Kanunda açıkça düzenlenmemiş mal ve haklar, 121. madde hükümlerine göre paraya çevrilir.

İcra müdürü diğer satış işlemlerini icra mahkemesinden talimat almadan kendiliğinden yaparken, bu durumda, satışın nasıl yapılacağını icra mahkemesine sorar **(m. 121/I)**. İcra mahkemesi, yerleşim yerleri (yani adresleri) bilinen ilgilileri davet edip gelenleri dinler ve bu konuda bir karar verir. **İcra mahkemesinin kararı, üç şekilde olabilir:**

- **Bu hakların açık artırma yoluyla satılmasını emretmek,**
- **Diğer bir satış türü için memur görevlendirip satışı bu memura yaptırmak veya**
- **Gerekli gördüğü diğer tedbirleri almak.**

İHALENİN FESHİ (m. 134)

İHALENİN FESHİ SEBEPLERİ

- İhaleye hazırlık döneminden kaynaklanan sebepler
- İhalenin yapılmasından kaynaklanan sebepler
- İhaleye fesat karıştırılması
- Alıcının hataya düşmesi

İHALENİN FESHİ SÜRESİ

□ **KURAL:** İhale tarihinden itibaren **yedi gün**. İlgililer, ihalenin feshi sebebini en geç ihale günü öğrenmiş sayılırlar **(m. 134/II)**.

□ **İSTİSNA:** Bazı istisnaî durumlarda, şikâyet süresi ihale tarihinden itibaren değil; fesih sebebinin öğrenildiği tarihten başlar. Bu durumlarda şikâyet süresi öğrenme tarihinden başlamakla birlikte, ihale tarihinden itibaren **bir yıl geçtikten** sonra artık ihalenin feshi de istenemez **(m. 134/VII)**.

Bu durumlar:

- Satış ilânının tebliğ edilmesi gereken ilgiliye ilânın tebliğ edilmemiş olması,
- Satılan malın esaslı niteliklerinde hatanın sonradan öğrenilmiş olması,
- Artırmaya fesat karıştırıldığının sonradan öğrenilmiş olması.

İHALENİN FESHİ (m. 134)

YARGILAMA USÛLÜ

İcra mahkemesinden şikâyet yolu ile talep edilir. İhalenin feshi için icra mahkemesi yerine genel mahkemeye ya da yetkisiz icra mahkemesine başvurulursa, icra mahkemesi ya da mahkeme, dosya üzerinden inceleme yaparak başvuru tarihinden itibaren en geç on gün içinde görevsizlik veya yetkisizlik kararı verir ve bu karar kesindir **(m. 134/IV)**.

İhalenin feshini ancak kanunda sınırlı olarak sayılan kişiler isteyebilir. Fesih isteyen ilgilinin, yurt içinde bir adres göstermesi ve ileri sürdüğü fesih sebebinin aynı zamanda kendi menfaatini de haleldâr ettiğini, yani zarar gördüğünü ispat etmesi gerekir **(m. 134/II, c. 1; 134/VIII)**.

İhalenin feshi talep edilmiş olsa bile taşınmazı satın alan, ihaleye alacağına mahsuben iştirak etmemiş olmak kaydıyla, satış bedelini derhal veya 130. maddeye göre verilen on günlük süre içinde nakden ödemek zorundadır. Ancak ihale kesinleşmedikçe ihale bedeli alacaklılara ödenmez; şikâyetle ilgili verilecek karar kesinleşinceye kadar para bankalarda nemalandırılır. İhalenin feshine ilişkin şikâyetin kabulüne veya reddine ilişkin kararın kesinleşmesi üzerine, ihale bedeli nemaları ile birlikte hak sahiplerine ödenir **(m. 134/V-VI)**.

İHALENİN FESHİ (m. 134)

YARGILAMA SONUNDA VERİLEN KARAR

□ İcra mahkemesi, yaptığı inceleme sonunda, talep tarihinden itibaren **yirmi gün** içinde, taraflar gelmeseler dahi, fesih talebi hakkında bir karar verir.

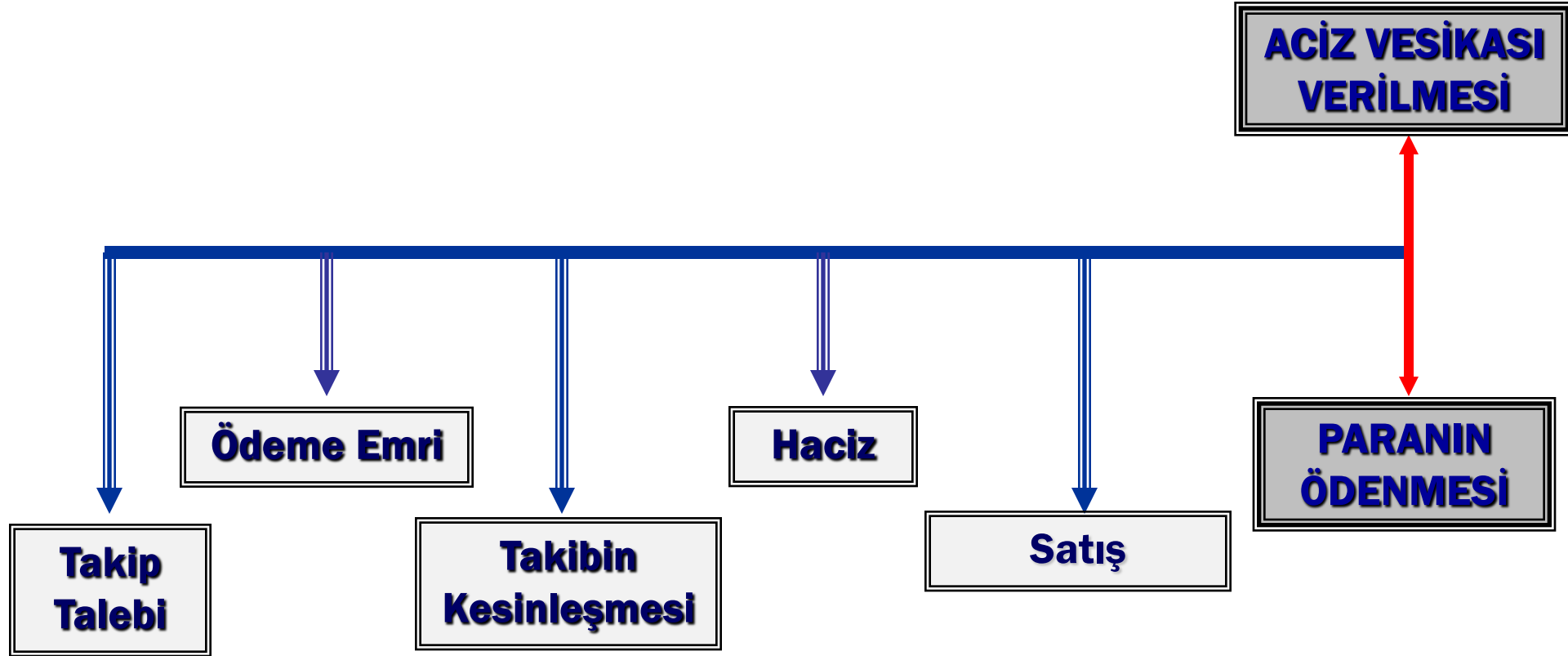
□ **Fesih talebinin reddine** karar verilirse talepte bulunan, ihale bedelinin % 10'u oranında para cezasına mahkum edilir. Ancak, işin esasına girilmemesi nedeniyle talep reddedilirse para cezasına hükmolunmaz **(134/II, c. 3-4)**.

□ İcra mahkemesi, fesih sebebini yerinde görürse, **ihalenin feshine karar** verir.

- İcra mahkemesinin ihalenin feshi kararı kesinleşirse, alıcının iktisap ettiği mülkiyet hakkı son bulur. Tapuya herhangi bir şekilde tescil yapılmışsa, tescil iptal ettirilir ve taşınmaz tekrar borçlunun mülkiyetine döner. Bu durumda, alıcının ödediği ve bankada nemalandırılan para alıcıya geri verilir.
- İhalenin feshi kararının kesinleşmesi ile yeniden satış talep edilirse, mal yeniden satışa çıkarılır.
- İhalenin feshi kararından önce o mal üzerinde üçüncü kişiler iyiniyetle hak edinmişlerse bu hakları korunur **(TMK m. 1023)**.

GENEL HACİZ YOLUYLA TAKİP (PARANIN ÖDENMESİ/ACİZ VESİKASI)

PARANIN PAYLAŞTIRILMASI (ÖDEME)

- ❑ Bu aşama takibin son aşamasıdır. Tek alacaklı söz konusu ise veya hacze iştirakte alacaklar tam olarak karşılanıyorsa, *ödemeden*; hacze iştirak söz konusu ve elde edilen para alacakları tam olarak karşılamıyorsa, *paraların paylaşılmasından* söz edilir.
- ❑ İcra müdürü, satıştan sonra vezneye giren paraları kendiliğinden, alacaklıya veya alacaklılara öder; bu aşamada *talep gerekli değildir*.
- ❑ Ödeme aşamasına geçilebilmesi için kural olarak hacizli tüm mal ve hakların satılmış olması gerekir. Ancak, hacizli malların bir kısmı satıldıktan sonra, icra müdürü ele geçen parayı alacaklıların hisselerine göre *avans* olarak dağıtabilir **(m. 138/I)**.
- ❑ **Alacaklı veya alacaklılara ödenecek para, üç kısımdan oluşur:**
  - Takip konusu ana alacak,
  - Alacağın işlemiş faizleri (talep varsa),
  - Takip giderleri.
- ❑ Paranın ödenmesinde, hacizli malın satış bedelinden öncelikle haciz, satış ve paylaşma giderleri gibi tüm alacaklıları ilgilendiren **ortak masraflar** çıkarılır, artan para paylaşılır **(m. 138/II)**.

YAPILMASI GEREKEN İŞLEMLER

▪ Satış tutarı aynı derecede hacze iştirak eden tüm alacaklıların alacaklarını ödemeye yetmezse, icra dairesi öncelikle **tamamlama haczi** yapmalı **(m. 139)** ve gerekirse **sıra cetveli (m. 140-142)** düzenlemelidir. İcra müdürünün hacizli malları satması sonucu, elde edilen para tüm alacaklıların alacağını ödemeye yetmezse, icra müdürü kendiliğinden **tamamlama haczi** yapar **(m. 139)**.

▪ Borcun tamamen veya kısmen ödenmesi halinde, icra müdürü ödeme oranında borçluyu borcundan **ibra ettiğine ilişkin bazı işlemler** yapması gerekir. Alacaklının alacağı tamamen ödenmişse, icra müdürü takip dayanağı senedi borçluya verir **(m. 144/I)**. Alacak kısmen ödenmişse alacaklı, senedini geri alabilir. Ancak, icra dairesi, alacağının ne kadarının ödenmiş olduğunu ve senedin bundan sonra hangi miktar üzerinden geçerli olacağını senedin üzerine yazar ve duruma göre ilgili mercilere bildirir **(m. 144/II)**.

▪ İcra dairesi ödemede yanlışlık yapar ve fazla para öderse, ayrıca hükme hacet kalmaksızın, fazla ödediği parayı alacaklıdan zorla geri alır **(m. 361)**.

SIRA CETVELİ (m. 140-142)

- Tamamlama haczi ile de haczedilen malların satışı sonunda elde edilen miktar aynı derecede hacze iştirak eden alacaklıların alacağını karşılamaya yetmiyorsa, icra dairesi bir **sıra cetveli yapar (m. 140/I)**. Bu durumda kural olarak sıra cetveli yapılmadan ve kesinleşmeden icra müdürü paraları paylaştıramaz. Sıra cetveli hazırlandıktan sonra, bunun bir sureti bütün ilgililere tebliğ edilir **(m. 141)**.
- Sıra cetvelinde aynı derecede hacze iştirak eden alacaklılar, alacak miktarlarıyla gösterilir. İflâstaki sıra, hacizde de uygulanacağından burada **206. madde** uygulanacaktır.
- Bu sırada, öncelikle rehinli alacaklıların **rüçhan hakkı** ve sonra devletin satılan malın aynından kaynaklanan vergi, resim gibi alacakları bulunmaktadır. Bunlardan sonra, üç sıra halinde **imtiyazlı alacaklılar** yer alıp, daha sonra dördüncü sıradaki **imtiyazsız alacaklılar** ödenir.
- Bir önceki sırada bulunan alacaklı veya alacaklılar alacaklarını tamamen almadıkça sonra gelen sıraya ödeme yapılmaz. Ancak aynı sıradaki alacaklılar, eşit hakka sahiptirler **(m. 207)**.

SIRA CETVELİNE KARŞI KOYMAK	ŞİKÂYET	İTİRAZ DAVASI
SEBEPLER	İcra müdürünün takip hukuku hükümlerine aykırı hareket etmesi sebebiyle şikâyet yoluna başvurulabilir. Özellikle alacaklı, istediği sıraya kabul edilmediğini ileri sürüyorsa şikâyet yoluna başvurmalıdır.	Alacaklı sıra cetvelinde yer alan bir başka alacaklının sırasına veya alacağının esas ve miktarına karşı koymak istiyorsa itiraz davası açmalıdır.
BAŞVURU YERİ	İcra Mahkemesi	Genel Mahkeme
BAŞVURU SÜRESİ	Sıra cetvelinin tebliğinden itibaren 7 gün	
BAŞVURUDA BULUNACAKLAR	Alacaklılar ve Borçlu	Sadece Alacaklılar
SONUÇLARI	<p>1. Bu yollara başvurulması ile inceleme sonuçlanıncaya kadar, yani sıra cetveli kesinleşinceye kadar paraların paylaşılması ertelenir. Ancak, kendisine sıra cetveli tebliğ edilen her alacaklı, bir bankanın kesin teminat mektubunu dosyaya sunarak payına düşen miktarın tahsilini isteyebilir (m. 142a).</p> <p>2. Sıra cetvelinin düzeltilmesi kararından sadece şikâyette bulunan alacaklı değil, bütün alacaklılar yararlanır.</p>	<p>2. Dava sonucundan sadece davacı alacaklı yararlanabilir. Aynı sırada yer alsada dava açmayan diğer alacaklılar yararlanamazlar.</p>

ACİZ VESİKASI (m. 143)

Paraların paylaşılması sonunda alacağını tamamen alamayan alacaklıya, ödenmeyen alacak kesimi için, icra dairesi tarafından kendiliğinden, hiç bir harç ve resme tâbi olmadan bir *aciz belgesi* verilir; bu belgenin bir sureti de borçluya verilir. Ayrıca bu belgenin bir nüshası da, her il merkezinde Adalet Bakanlığınca belirlenen icra dairesi tarafından tutulan özel sicile kaydedilmesi için bu icra dairesine gönderilir (m. 143/I).

KESİN ACİZ VESİKASI

İcra takibi sonuçlandırılır ve alacağın tam olarak karşılanamadığı anlaşılırsa, karşılanamayan kısım için alacaklıya verilen aciz belgesine *kesin aciz vesikası* denir (m. 143/I). Ancak, haciz sırasında da borçlunun haczi kabil malı bulunamazsa, bu durumu tespit eden haciz tutanağı da 143. madde anlamında kesin aciz belgesi yerine geçer (m. 105/I).

GEÇİCİ ACİZ VESİKASI

Haciz sırasında borçlunun haczi kabil malları bulunmakla birlikte, takdir edilen kıymetlerinin, takip konusu alacağı karşılamayacağı anlaşılırsa, bu durumu belirleyen haciz tutanağı *geçici aciz vesikası* niteliğindedir (m. 105/II).

ACİZ VESİKASINA BAĞLANAN SONUÇLAR

❑ **GEÇİCİ ACİZ VESİKASININ SONUCU**, alacaklının, iptal davası açabilmesidir (m. 105/II; m. 277, b. 1).

❑ **KESİN ACİZ VESİKASININ SONUÇLARI:**

- Aciz belgesi m. 68/I anlamında itirazın kaldırılmasını sağlayan bir belge niteliğindedir (m. 143/II).
- Alacaklı, aciz belgesini aldığı tarihten itibaren bir sene içinde takip yapmak isterse, borçluya yeniden ödeme emri göndertmesine gerek yoktur (m. 143/III); eski takip dosyası üzerinden borçlunun yeni elde ettiği malları haczettirebilir.
- Alacaklı, elindeki aciz belgesine dayanarak iptal davası açabilir (m. 143/II; m. 277, b. 1).
- Aciz belgesi, alacaklıya bir başka alacaklının koydurduğu hacze iştirak imkânı verir (m. 100/I, b. 1).
- Aciz belgesinin icra ceza hukuku bakımından da bir takım sonuçları vardır (m. 331, 332, 338).
- Borcun aciz belgesine bağlanması borcun tecdit edildiği (yenilendiği) anlamına gelmez (TBK m. 133). Örneğin, borç yenilenmediği için, aciz belgesinin verilmesinin kefile bir etkisi olmayacak, onun sorumluluğu devam edecektir.
- Aciz belgesine bağlanan borç, aciz belgesinin düzenlenmesinden itibaren yirmi yıl geçmesiyle borçluya karşı zamanaşımına uğrar. Buna karşılık borçlunun mirasçıları, mirasın açılmasından itibaren bir sene içinde alacaklı hakkını aramamışsa, borcun zamanaşımına uğradığını ileri sürebilirler (m. 143/VI).
- Aciz belgesine bağlanan alacak miktarı için faiz istenemez (m. 143/IV). Ancak, alacaklı müşterek borçlulardan ve borçlunun kefillerinden faiz isteyebilir ve bu kişiler ödedikleri faizler için borçluya rücu edemezler (m. 143/V).
- Aciz belgesine bağlanan alacak için faiz işlememekle birlikte, borçlu, her zaman borcunu faiziyle birlikte belgeyi veren icra dairesine ödeyerek aciz belgesinin icra dairesinde tutulan sicilden silinmesini isteyebilir (m. 143/VII).
- Bunun dışında diğer kanun hükümlerinde aciz belgesine değişik sonuçlar bağlanmıştır. Örneğin, bkz. TMK m. 393, 513, 562, 648; TBK m. 89, 296, 390, 436, 585; TTK m. 237, 713, 806, 828.